

IX. ROČENKA
KRUHU MODERNÍCH FILOLOGŮ
PŘI ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMII VĚD
ZA ROK 1965

Kruh moderních filologů při Československé akademii věd

Praha 1966

**Zprávy o zahraničních vědeckých
kongresech**

ŠESTÁ KONFERENCE MEZINÁRODNÍHO SDRUŽENÍ PROFESORŮ ANGLISTIKY V BENÁTKÁCH V SRPNU 1965

Brzy po válce vznikl v Anglii plán sružit britské i zahraniční profesory anglistiky v jedno mezinárodní sdružení, které by informovalo průběžně své členy o změnách v personálním obsazení stolic anglistiky na univerzitách celého světa, pokud by informace došly, a které by svolávalo každý třetí rok vědeckou konferenci svých členů. Členství bylo omezeno výhradně na vysokoškolské profesory, s vyloučením nižších učitelských kategorií. Tak vznikla *International Association of University Professors of English*, zkratkou IAUPE.

První konference se konala r. 1950 v Oxfordu, další byly svolány např. do Cambridge (1956), Lausanne (1959), Edinburku (1962), Benátek (1965). I když v členství měli zprvu rozhodující úlohu Britové z ostrovů a impéria, již volba míst pro další konference ukazuje postupně sílit zájem o členství z dalších zemí, hlavně západní Evropy. Poslední dobou nastal rostoucí příliv členů ze Spojených států. Počet profesorů anglistiky na velkém množství amerických univerzit je takový, že hrozí několikanásobně převýšit členy z jiných zemí. Také příští sjezd sdružení je plánován do Wisconsinu a jeho uskutečnění stojí v cestě jen ta okolnost, že nějakých dvě stě nebo více evropských (případně i asijských a afrických) členů by stěžii mohlo si hradit cestu do Spojených států — a naopak američtí členové i s podporou různých institucí by nesehnali dostatečné finanční zajištění, které by krylo invasi takového množství cizích anglistů do Ameriky. Nevyřeší-li se brzy tento problém, bude se konference roku 1969 konat v Dublinu, anebo dojde k schismatu mezi přívrženci Dublinu a přívrženci Wisconsinu.

Valutová a pasová omezení způsobila, že dosavadní účast profesorů ze socialistických zemí byla na konferencích minimální. Nejhojněji bývala zastoupena NDR, počtem čtyř nebo pěti delegátů, s výjimkou roku 1962, kdy západní úřady činily visové obtíže občanům NDR po vystavění berlínské zdi; to však již bylo překonáno a naši kolegové z demokratického Berlína se opět hojně dostavili do Benátek. Zato Československo, Polsko a Maďarsko jsou obvykle zastoupeny jen jedním nebo dvěma členy. Sovětský svaz vyslal delegáta pouze jednou, r. 1962. Nepočtená skupina členů ze socialistických zemí vyvinula často dobrou souhru a iniciativu při diskusích nebo předsedání sekcím, takže její mezinárodní význam byl poměrně větší, než by odpovídalo nepatrnému počtu. V Benátkách se to právě projeвило méně výrazně než dříve. Těžko se uplatnit proti „přesile“ nějaké stovky Američanů a dvou set západních Evropanů a jiných. A těch Američanů by bývalo ještě víc, kdyby si z nich každý mohl právě dovolit prázdninovou cestu do Evropy. Každý jednotlivý přírůstek v počtu zástupců socialistických zemí je vítán předsednictvem konference jako záruka mezinárodní vědecké spolupráce; zato vysílající země na zastoupení konferencí šetří, stejně jako více nebo méně šetří na dovozu zahraniční vědecké literatury, která by umožnila větší informovanost a pracovní výsledky anglistů našeho tábora.

Program anglistických konferencí je značně určován tím, že tyto sjezdy mají přitažlivou konkurenci ve sjezdech FILLM (Mezinárodní federace moderních jazyků a literatur), které se zabývají tematikou germanistickou, anglistickou, roma-

nistickou a slavistickou, konajú sa také vždy po troch letech — lenže v jiný rok než konferencie IAUPE — a sdrzuujú rovněž členy ze západní Evropy a Spojených států s nepatrným počtem zástupců z východní Evropy. Jinou konkurencí jsou mezinárodní sjezdy sdružení pro srovnávací literaturu, s obdobným zaměřením. Obecnější problematika anglistická najde vždy uplatnění na těchto sjezdech širších oborů. Na konferenci IAUPE se pak hlavně scházejí rozříštěné příspěvky dílčí a specializované. Vedení konferencí nečiní žádný pokus o tématické soustředění obsahu, takže individuální členové zpravidla referují o tom, čím se právě zabývají, a členstvo se dovídá o nějaký rok nebo dva napřed, co později vyjde knižně, a může se k tomu podle svých zájmů kriticky vyslovit. Předsednictvo se kromě administrativního a společensky programového zajištění stará jen o to, aby našlo mezi vědeckými špičkami efektivní přednášeče pro několik plenárních zasedání, hlavně úvodní a závěrečnou schůzi. V Benátkách takový prim hráli např. předseda konference Mario Praz a náš americký krajan René Wellek. Většina přednášek probíhá souběžně v četných sekcích, které často mají ráz pracovní, jindy jen informativní, podle zájmu členstva o to které téma.

V loňských Benátkách se např. ukázal pokus znovu se vrátit k problematice tzv. „barokní literatury“ a jejího uplatnění v Anglii 17. věku. Celý tento komplexní problém se poslední dobou staví zcela opačně, než bylo zvykem v 20. a 30. letech, kdy zvláště němečtí idealističtí historikové (a po nich čeští) horlivě „barokisovali“. Tehdy bylo hlavní snahou posouvat hranice barokní etapy co možná zpět do šestnáctého století a anektovat kdekterého velikána pozdní renesance — Tassa, Shakespeara, Cervantesa, Johna Donna — pro baroko. Právě protichůdná tendence je nyní módou. Tasso, Shakespeare, John Donne a jiní angličtí „metafyzikové“ jsou reklamováni pro samostatnou epochu tzv. manýrismu, jež je v podstatě konečnou etapou široce chápáné renesance. Barokní literatura je nově definována jinak, než bývalo zvykem, a pokud možná je posunována směrem k druhé polovině sedmnáctého věku; za její reprezentanty jsou nyní v Anglii vyhlašováni Milton a Dryden. Sám předseda konference Mario Praz, který kdysi vydatně pomáhal při „expansi“ koncepce barokní literatury, nyní se věnuje jejímu „zatlačování“. K této činnosti můžeme jen podotknout, že sice odklízí některé staré zmatky, ale mnohé nové zmatky vyvolává. Není o nic kritičtější a rovněž nezakládá své formulace na širokém a hlubokém zkoumání materiálu.

Sensací Benátek byla přednáška birminghamského profesora T. Spencera, který zamířil brilantní a fundovanou invektivu proti Shakespeareovi. Nevidí v něm mluvčího hluboké básnické moudrosti a filosofického pohledu na svět, ale nedostičně obratného chameleona, který je ochoten pronášet jakýkoli sebe protichůdnější názor, když to právě vyžaduje dramatická situace. Ani slovo nesmíme přičítat dramatikovi jako jeho „osobní názor“ nebo projev jeho „osobního citu“, všechno je jen hra. Spencer se tu ztotožňuje s kacířskými projevy, které proti Shakespeareovi vyslovoval Bernard Shaw, a které byly proti Shawovi odmítány většinou shakespeareovských badatelů.

Na konferencích IAUPE značně převládá problematika literárněvědná, kterou se zabývá pět nebo šest sekcí, kdežto lingvistickým tématům je věnována obyčejně jen sekce jedna nebo dvě. V literatuře je větší zájem o historická stadia a zájem o poznání současné tvorby je celkem malý. Po té stránce mají sjezdy srovnávací literatury a moderních jazyků a literatur význam větší.

ZDENĚK VANČURA

III. MEDZINÁRODNÝ KONGRES GERMANISTOV

V dňoch 22.—28. augusta 1965 konal sa v Amsterdame III. Medzinárodný kongres germanistov. Tieto celosvetové stretnutia vedeckých pracovníkov na poli germanistiky usporiada každých päť rokov **Medzinárodné združenie pre germánsku jazykovedu a literárnu vedu** (Internationale Vereinigung für germanische Sprach- und Literaturwissenschaft — IVG), ktoré je súčasťou Medzinárodnej federácie moderných jazykov a literatúr (Fédération Internationale des Langues et Littératures Modernes — F. I. L. L. M.¹⁾

Základná téma kongresu v Amsterdame znela: Tradícia a pôvodnosť v jazyku a v literatúre. Námet bol teda na jednej strane dosť široký, aby obsiahol všetky oblasti vedeckého výskumu v germanistike, na druhej strane sústredil pozornosť na určité aspekty (tradícia, originalita) a usmerňoval tým prácu kongresu.

V hlavných a sekčných prednáškach ako aj v diskusiách vystupovali do popredia predvážne centrálné problémy v súčasnom lingvistickom a literárnovednom bádani. Došlo pritom k určitej nejednotnosti pri analýze a interpretovaní javov a preto tiež k viacerým možným riešeniam určitého problému. I keď argumentácie neboli rovnako presvedčivé, vyústili všetky úvahy, čo sa týka v námete daného vzťahu, v syntézu, ktorej jadrom je poznanok, že tradícia a pôvodnosť v jazyku a v literatúre nie sú javmi bez užších vzájomných vzťahov, ale že tvoria dialektickú jednotu protikladov.

Literárni vedci sa rozchádzali m. i. v chápaní obsahu základných pojmov, napr. autorskej pôvodnosti, bio-sociologického pozadia, tradície a vývojových faktorov (či a do akej miery tieto patria k podstate literatúry) atď., čo vyvolalo živé a občas aj rušné diskusie. Všeobecne sa však usudzovalo, že sa nedostatočne prejavovali moderné zjemnelé, tzv. objektívne metódy analýzy literárneho diela (formalizácia, matematizácia), ktoré podľa názoru niektorých účastníkov kongresu práve pri skúmaní pomeru originality k imitácii by mohli poskytnúť prinajmenšom spoľahlivý a usporiadaný materiál pre interpretáciu a hodnotenie.

Aj medzi lingvistami došlo k debatám o niektorých zásadných, s vedúcou témou súvisiacich faktologických a metodologických otázkach. Pomer medzi synchronným a diachronným aspektom v lingvistickom bádani nebol síce príliš traktovaný v diskusiách; konkrétnu príležitosť k tomu poskytol vlastne iba hlavný referát C. F. P. Stutterheima (Leiden). Za to sa však často a vehementne diskutovalo o „pohyboch“ a tendenciách vo vývine jazyka, hľadali sa všeobecné formulácie zákonov vývinu spisovných jazykov, vyslovovali sa rozliční názory o narúšaní jazykovej normy a jazykových tradícií, o postavení a funkcii hovorového jazyka v prítomnosti a v súvislosti s tým o možnostiach a podmienkach novej jazykovej normy.

Z hlavných referátov kongresu bola najvýznamnejšia úvodná úvaha E. Staigera (Zürich) o dialektike pojmov „originalita“ a „napodobňovanie“. Staiger vychádza z myšlienky, že imitácia je vždy „niečím post“ — poukazuje na Gottscheda (úlohou básnika je napodobňovanie prírody), — že zo seba vytvára svoj protiklad (vera:

¹⁾ X. kongres F. I. L. L. M. sa konal od 29. augusta do 3. septembra 1966 v Strasbourg. Námet: Le réel dans la littérature et la langue.

ficta) a zmenšováním dištancie (ficta proxima veris — Horatius) dochádza k zvratu — k originalite. Podľa Staigera je tento pomer recipročný. — Aj väčšina ostatných hlavných referátov bola literárnovedného charakteru: F. J. Billekov-Jansen (København) pojednával o prelínaní sa severskej minulosti a európskych prúdov za vyvrcholenia škandinávského romantizmu, H. Jantz (Baltimore) demonštroval tradíciu a symbolické „rozširovanie“ na rozbere kontrafaktúry, montáže a paródie, pričom sa v diskusií objavili odchýlky a rozpory v definíciách; o topike a retorike v novej nizozemskej literatúre hovoril J. Aerts (Leuven). — Jazykoveda bola v hlavných prednáškách zastúpená iba už spomenutou úvahou C. F. P. Stutterheima (Leiden) o diachronických tradíciách v synchronických gramatikách a informatívnu zpravou O. Widdinga (København) o stave prác na novom slovníku starej islandčiny a starej nórciny. — Hlavné referáty vyjdú v plnom znení spolu s celkovou zpravou o kongrese.

Sekčné referáty boli už vydané v skrátenej forme v máji 1965 v Amsterdame a vyjdú pod redakciou H. Meyera (Amsterdam) v doplnenom znení ako druhý zväzok zprávy. Niektoré z nich budú publikované (aj s aparátom) v germanistickej tlači.

Na kongrese boli tieto sekcie: 1. Škandinávské jazyky a literatúra, 2. Nizozemský a frízsky jazyk a literatúra, 3. Nemecká jazykoveda a medievalistika, 4. Nemecká literatúra novej doby I (asi do r. 1760) a 5. Nemecká literatúra novej doby II (od r. 1760 do prítomnosti). Zasadania sekcií sa konali súčasne, takže bolo možné sledovať vždy iba jednu sekciu, poľažne medzi prednáškami striedať sekcie, lebo časový plán sa dodržiaval pomerne presne.

V prvej sekcii (škandinavistika) boli m. i. i tieto referáty, ktoré môžu vyvolať záujem našich germanistov: A. E. Jansen (København) poukázala na základe analýzy Holbergových komédií na Moliеровskú tradíciu a tradíciu francúzsko-talianskeho divadla na jednej strane a na Holbergovu originalitu (skúsenosť, spätosť s dánskym sedliakom, lokálny kolorit a jazykový realizmus) na druhej strane. O. Oberholzer (Andelfingen), ktorý podal kritický rozbor Herderových prekladov zo severských jazykov, venoval svoju pozornosť slohovej stránke originálov a Herderových prekladov. P. Hallberg (Göteborg) načrtnol na základe rozboru románu Gerpla od Halldora Laxnessa obraz islandskej epické tradície a tendencií obnovy. — Medzi lingvistickými referátmi bola pozoruhodná prednáška L. Zabrockého (Poznaň) o rozčlenení germánských jazykov. Vychádzajúc z „centrálnych germánských javov“ odhalil prednášajúci mnohé nové aspekty priestorovo-štruktúrného chápania jazykového vývoje Morfológické zhody v nominálnej a verbálnej flexii skúmal E. G. C. Polomé (Austin) vo svojom referáte o germánskych a italických jazykoch vo svetle deskriptívnej lingvistiky. F. W. Blaisdell Jr. (Bloomington) predložil svoje „synchronické a diachronické poznámky“ o použití part. préz. v Riddarasögur. O použití genera verbi v dnešnej švédčine hovoril H. Kuhn (Canberra).

V druhej sekcii (nederlandistika) podal L. L. Hammerich (København) syntézu pôvodnej myšlienky novusporiadania prológu k básni van den Vos Reynaerde, pochádzajúcej od M. H. Jellinka, a doterajšieho výskumu textu. S problematikou post-ingveonských substrátov vo flámcine a holandčine sa zaoberala prednáška K. H. Heeroma (Groningen) o pôvode nizozemského samohláskového systému (na pozadí spontánnej palatalizácie). Požiadavku, aby nizozemský jazyk a písomníctvo zaujali lepšie miesto na germanistických pracoviskách zdôvodňoval W. Thys (Antwerpen), pričom sa dotkol aj názvov Dutch, Netherlandic atď. Pripomína nám to, keďže aj naša československá germanistika má určité tradície nederlandistiky, že by sme mali konečne (najmä v slovenčine) ustáliť správne označenie krajiny, jazyka, dialektu atď.

V tretej sekcii (nemecká lingvistika a medievalistika) rysovali sa určité tematické okruhy. Základnú tému aplikovali na lexiku a sémantiku referáty G. Isinga (Berlin-Wilhelmshagen) o vyrovnávacích procesoch pri vytváraní sa slovnej zásoby spisovnej nemčiny, pričom bola venovaná pozornosť jazykovo-sociologickému vrst-

veniu v zjednocovacom procese, a „sémanticko-jazykovosociologické úvahy“ z oblasti označenia povolání, ktoré v azda príliš voľnej forme predložila E. Oksaar (Stockholm). V stredovekom jazyku a v staršej literatúre osvetľovali protiklad tradícia: originalita referáty H. Penzla (Berkeley), ktorý podal vzácny a vecne fundovaný príspevok k zisteniu skutočnej výslovnosti starej hornej nemčiny na základe grafiky a fonologických zákonitostí, ďalej prednáška F. Ohlyho (Münster) o protikladných postavách vyvoleného Gregoria a prekliateho Judáša v literatúre 12. stor., pojednávanie S. Beyschlaga (Erlangen) o problémoch formy v gnomickom básnictve (Walthera), v ktorom sa však príliš pracoval pojmami hudobnej analýzy. Do tohto okruhu patril tiež podrobný rozbor popisov antických hrobiek u Henrica van Veldeke, ktorý predostrela G. Schieb (Leipzig). Javy v živom jazyku sa rozoberali synchronne i diachronne v prednáškach E. Skálu (Praha), ktorý charakterizoval štyri periody vo vývine pražskej nemčiny, V. Schwanzera (Bratislava) o poruchách štruktúry nemčiny pod vplyvom izolácie a slovanských jazykov, ktorá sa dotkla tiež nivelizačných javov v jazyku v podmienkach bilingvizmu a interlingvizmu, a R. Grosseho (Leipzig) o tradícii a inovácii v hovorovom jazyku veľkomesta. Proti „voľnej norme“ Grosseho vyslovil namietky sovietsky germanista V. Admoni.

Z veľmi bohatého programu štvrtej a piatej sekcie (novšia nemecká literatúra) treba spomenúť kritickú analýzu pojmu literárnej originality, ktorú podal I. Seidler (Ann Arbor), ďalej prednášky L. Zagariho (Roma) o divadle Georga Büchnera, W. Dietzeho (Leipzig) o tradícii a pôvodnosti v tzv. polepšovacích hrách (Besserungsstücke) viedenského ľudového divadla a zaujímavý námet, ktorý predložila S. Cassirer (South Hadley): Aké formy malo stretnutie sa nemeckého literáta s Afrikou od dób Goetheho? O Goethem a tradícii renesančnej lyriky hovoril St. Atkins (Cambridge, Mass.), o barokových prvkoch v modernom románe W. Welzig (Wien). Na dielo jednotlivých autorov alebo na určité jeho stránky aplikovali základný námet títo prednášatelia: H. St. Schultz (Chicago) na Stefana Georgeho, V. Hell (Mainz) na Rilkeho, Th. O. Brandt (Colorado Springs) na Bertolta Brechta. Pod názvom „Kafka a Japonci“ analyzoval Y. Shiroyama (Tokio) pozadie modernizmu v Európe a v Japonsku a odkryl niektoré nám málo známe aspekty súčasného literárneho života v Japonsku.

Vcelku kongres umožnil širokú a hlbokú výmenu názorov a poznatkov, no bez toho, že by v niektorej oblasti alebo sekcii dominantne vystupovali moderné lingvistické teórie alebo literárnovedné analytické metódy. Preto diskusie sa dotýkali len občas zásadných a základných vedeckých problémov. Treba zaznamenať aj to, že pomerne malé štáty vystupovali rozhodujúcejším spôsobom ako väčšie — s výnimkou U. S. A. — a najmä to, že podiel oboch nemeckých štátov nebol tak značný, ako by sa malo očakávať. Bude treba, aby sa germanistika viac prímýkala k iným filológiam a venovala zvýšenú pozornosť všeobecnej lingvistike a všeobecnej teórii literatúry.

Na kongrese sa zvolilo nové predsedníctvo a výbory na obdobie 1965—1970. Novým prezidentom IVG je V. Lange (Princeton), podpredsedami boli zvolení A. Fuchs (Strasbourg) a P. Svendsen (Oslo). Ďalší kongres IVG bude v roku 1970 v U. S. A.

Celkové ozvužie kongresu v Amsterdame bolo príjemné, k čomu nemalo prispela veľkorysosť prípravného výboru, miestnych a vládnych činiteľov, ale tiež srdečnosť obyvateľstva a krásy krajiny. Okrem veľkých recepcií a večerí boli usporiadané exkurzie do malebných tradičných miest okolo Zuiderzee (Enkhuizen, Hoorn, Volendam), do Delftu a Rotterdamu. Na týchto výletoch a na večerných posedeniach bolo uzavreté nejedno priateľstvo, dohovorových veľa možností výmeny poznatkov, literatúry a konečne i užšej vedeckej spolupráce.

V. SCHWANZER

ZAKLADAJÚCE ZHROMAŽDENIE EURÓPSKEJ LINGVISTICKEJ SPOLOČNOSTI

V prístavnom meste Kiel v Nemeckej spolkovej republike bol v dňoch 25. až 27. februára 1966 sjazd lingvistov z európskych krajín. Prípravy na sjazd, ktorých sa podstatne zúčastnila aj univerzita Christiana Albrechta v Kiele, ležali v rukách organizačného výboru. Na čele tohto výboru stál prof. dr. L. L. Hammerich (København), sekretárom bol prof. dr. W. Winter (Kiel).

Sjazd mal jednak charakter vedeckého sympózia, jednak bol zakladajúcim zhromaždením novej vedeckej spoločnosti. Napriek tomu, že i prípravné obdobie i vlastné trvanie kongresu bolo príliš krátke, podarilo sa vďaka dobrej organizácii absolvovať program, lenže vedecké zasadania boli ukrátené tým, že takmer nebolo možné pripojiť diskusiu k jednotlivým prednáškam. To sa všeobecne pociťovalo ako nedostatok najmä preto, lebo podľa názoru veľkého počtu účastníkov bolo možné skrátiť niektoré organizačné debaty (napr. o stanovách novej spoločnosti) v prospech vedeckých diskusií.

Väčšina prednesených referátov, ktoré boli zadelené do troch paralelných sekcií, by určite boli vyvolali živé a užitočné diskusie. Námety predložených referátov boli prirodzene veľmi rozmanité a nedajú sa zhrnúť do určitých okruhov. Preto došlo aj k tematickým kolíziám medzi sekciami a nebolo vždy možné zachytiť všetky prednášky podľa daného záujmu. Z prednášok, ktoré som mohol sledovať, uvádzam teoretickú úvahu E. Coseriu (Tübingen) o lexematických štruktúrach, o ktorú možno opierať operatívne postupy vo výskume systému v slovnej zásobe, referát H. Glinza (Aachen) o nových postupoch pri analýze starohornonemeckých textov a tézy F. Rundgren (Uppsala) o statických a dynamických zákonitostiach v jazykovede, ktoré vyústili v požiadavku re-interpretácie výsledkov historického (t. j. o kauzalitu opretého) výskumu metódami synchronnej analýzy. O indogermánskych vetných konštrukciách uvažoval P. Trost (Praha), príspevok k tocharskej syntaxi predložil P. Poucha (Praha). H. B. Rosén (Jerusalem) poukazoval na javy ekvivalencie a závislosti v gótskom preklade Nového zákona. — H. Gipper (Bonn) vzniesol vážne námietky proti strohému chápaniu jazyka ako jedného zo znakových systémov, pretože všetky nejazykové znakové systémy sú epifenoméni v pomere k fenoménu jazyka; popieral, že jazyk môže byť skúmaný v izolácii. Mnoho podnetov do diskusie, ktorá sa však nemohla uskutočniť pre nedostatok času, dala prednáška F. Kullschitz (Münster): Designator, designatum, denotatum — význam. P. Sgall (Praha) pokúsil sa určiť postavenie sémantiky v generatívnom systéme a B. Ulvestad (Bergen) aplikoval faktorovú analýzu na hláskové zmeny. Veľmi bystro staval svoje argumenty H. Weinrich (Köln), pojednávajúc o lingvistike protirečenia, pričom dospel k aforistickému záveru, že logika je hraničný prípad lingvistiky. — Mnoho iných zaujímavých prednášok som nemohol pre dané časové zadelenie sledovať.

Na organizačných zasadnutiach boli prediskutované a prijaté stanovky novej spoločnosti, ktorá sa tým konštituovala. Jej názov je: **Societas Linguistica Europaea**. Sekretariát spoločnosti sa nachádza v Kiele (NSR), Gutenbergstrasse 82. Za prezidenta bol zvolený A. Martinet (Paris), za podpredsedu W. Steinitz (Berlin). Sekretárom je W. Winter (Kiel). Do výborov boli m. i. zvolení aj lingvisti z ČSSR: V. Skalička, P. Sgall.

Vlastná činnosť novej spoločnosti začne v r. 1967, kedy vyjde aj prvé číslo časopisu **Forum Linguisticum** (320 strán). Okrem toho plánuje spoločnosť vydať vlastnú sériu publikácií, ktorá bude prednostne prístupná členom spoločnosti. Societas Linguistica Europaea hodlá usporiadať každý rok sjazd lingvistov. Prvý oficiálny kongres spoločnosti bude r. 1967 v Belgicku, pre r. 1968 bolo prijaté pozvanie do Poľska.

V. SCHWANZER

CIZÍ JAZYKY HÝBAJÍ SVĚTEM

V poledním desetiletí jsme svědky nápadné renesance zájmu o vyučování cizím jazykům skoro ve všech zemích světa. Neobyčejně velké úsilí, které se dnes všude věnuje zdokonalení metod výuky cizích jazyků, lze porovnat s obdobím prvního desetiletí našeho století, kdy aspoň v evropských zemích působením tehdejších jazykozpytců, fonetiků a také psychologů nastal zásadní obrat v názorech na pojetí výuky cizích živých jazyků. Ale v dnešní době se o problematiku výuky cizích živých jazyků nezajímají jen lingvisté, fonetikové a psychologové; výuka cizích jazyků je též ve středu zájmů školských pracovníků, vládních činitelů a politiků. O rozvoji výuky cizích jazyků v základní škole, ve výběrových středních školách, na školách vysokých, v dalším vzdělání dospělých se pojednává ve zvláštních vládních dokumentech v celé řadě zemí. Mimořádnou pozornost věnuje této problematice UNESCO, Rada pro kulturní spolupráci v Evropě při Evropské radě a celá řada dalších mezinárodních organizací a orgánů. Obecně se proto volá po mezinárodní výměně názorů, poznatků a zkušeností v této oblasti lidské činnosti. V posledních letech se proto konala celá řada mezinárodních kongresů, symposií, seminářů, nebo národních shromáždění s mezinárodní účastí, jež se zabývala četnými otázkami souvisejícími s celkovou problematikou výuky cizích živých jazyků na dnešním vysokém stupni ztechnizovaného společenského vývoje.

Členové Kruhu moderních filologů jsou si dobře vědomi tohoto nebývalého ruchu na tomto poli. Proto vznikly v Praze a ve všech ostatních pobočkách KMF zvláštní odborné skupiny pro metodiku vyučování cizích jazyků, v kterých se živě diskutuje o mnoha problémech, s kterými se musí vypořádat naši učitelé cizích jazyků ve svém úsilí zvýšit efektivnost výuky cizích jazyků na všech stupních našich škol a ve zvláštních našich institucích zajišťujících jazykové studium při zaměstnání.

Vítáme tu každou příležitost k mezinárodní výměně názorů a zkušeností. Proto vedení Kruhu moderních filologů s povděkem přijalo rozhodnutí prezidia ČSAV umožňující úhradu členské příspěvků, na jehož základě se mohl KMF ucházet o členství ve *Fédération internationale des professeurs des langues vivantes* (FIPLV). Kruh byl přijat jako 21. členská organizace této federace v dubnu minulého roku. Proto se mohla poprvé v dějinách této federace účastnit oficiální československá delegace organizace jejího IX. kongresu, který se konal od 15.–20. srpna 1965 v Uppsale ve Švédsku. Na obou předchozích kongresech ve Veroně (1959) a ve Vídni (1962), mělo Československo pouze svého pozorovatele. Delegaci KMF tvořili doc. dr. V. Friedl, člen předsednictva KMF, a prof. F. Studnička, ústřední inspektor pro výuku cizích jazyků na ministerstvu školství a kultury.

V starobylém, poklidném universitním městě Uppsala, hýčícím v sytých barvách srpnového severního slunce, kde kdysi měli své sídlo výbojní švédští králové a kde jsme si s obdivem prohlédli jednu jejich vzácnou kořist z Prahy, pod sklem uchovaný a dobře strážovaný Codex argenteus, se sešlo víc než 500 účastníků. Z členských zemí FIPLV tu byly zastoupeny Austrálie, Rakousko, Belgie, Československo, Dánsko, Anglie, Finsko, Francie, Německá spolková republika, Holandsko, Irsko, Izrael, Itálie, Jugoslávie, Lucembursko, Norsko, Španělsko, Švýcarsko a ovšem Švédsko. Pozorovatelé tu byli z těchto zemí: Kanada, Ghana, Island, Japonsko, Portugalsko

a USA. Několikrát bylo během kongresu a také ve švédském tisku se zadostiučiněním zdůrazněno, že mezi členskými organizacemi Federace jsou nyní zastoupeny dvě evropské socialistické země, a to Jugoslávie a ČSSR, a že se doufá, že v budoucnosti přistoupí další socialistické země. O to usilují zejména Švédové, kterým byl svěřen sekretariát Federace v období mezi kongresem v Uppsale a příštím kongresem, který se má uskutečnit r. 1968 v Jugoslávii. Předsedtem FIPLV byl zvolen předseda *Riksföreningen för Lärarna i Moderna Språk* S. G. Johansson, docent university v Uppsale, a generálním tajemníkem se stal Hans Jalling, vedoucí jazykové laboratoře na universitě ve Stockholmu. Nejpočetněji byly ovšem zastoupeny evropské země, pak Německá spolková republika, Holandsko, poměrně velkou skupinu vyslala Jugoslávie, která byla zastoupena 12 profesory cizích jazyků. Švédové očekávali početně ještě větší účast, ale Švédsko — tato snad nejspřádanější země Evropy, kde vše svědčí o jejím vysokém životním standardu — je také jedna z nejdražších zemí v evropském a světovém měřítku a tak mnoho zájemců odradila od účasti poměrně vysoká částka kongresových poplatků, kterou kromě oficiálních dvou delegátů z každé členské organizace musel každý účastník zaplatit.

Zajímavé také bylo složení účastníků kongresu z hlediska jejich povolání. Zajisté velkou většinu tu tvořili učitelé středních škol, zejména ze skandinávských zemí. Ale bylo tu také mnoho učitelů cizích jazyků na základních školách a na odborných školách. Všechny ty především zajímalo, co je nového v metodách výuky cizích jazyků a očekávali, jak tomu bylo zřejmě už na předešlých kongresech, jakousi mezinárodní instruktáž, v které hledali poučení pro svou práci. Bylo tu však také mnoho vysokoškolských učitelů a odborných pracovníků, zejména lingvistů, kteří jsou členy různých universitních oddělení nebo vládami subvencovaných institutů a institucí, jako např. *English Teaching Information Centre* Britské rady v Londýně, *Institut appliqué de linguistique* při universitě v Edinburku, *Bureau d'Étude et de Liaison pour l'enseignement du Français dans le Monde*, obecně označeno BEL, *Centre d'Études linguistiques SHAPE* v Paříži, *Goethe Institut* v Mnichově, *Institut obecné a aplikované linguistiky* při universitě v Stockholmu a *Center for Applied Linguistics* ve Washingtonu atd. Tyto instituce mají za úkol přispívat k rozvoji teorie a výzkumu v aplikované lingvistice se zaměřením na jazykové vyučování. Poznali jsme proto osobně na kongresu některé odborné pracovníky z Velké Británie, a to ve velkém počtu, z Francie, ze Švédska a z USA, jejichž jména jsou dobře známá z odborných publikací. O kongres však také jevily velký zájem vládní školské orgány. Lze říci, že v každé delegaci byl aspoň jeden zástupce ministerstva školství z příslušné země, nebo to byli aspoň inspektoři cizích jazyků apod. a pak zástupci různých vládních institucí, které pečují o zvýšení kvalifikace učitelů. A konečně sem byli delegováni vysoce postavení členové sekretariátů důležitých mezinárodních organizací, a to UNESCO a *Conseil pour coopération culturelle en Europe*. Složení kongresu bylo tedy velmi reprezentativní a odpovídalo důležitosti a významu, který se dnes obecně připisuje postavení cizích jazyků ve školských plánech jednotlivých zemí.

Nedílnou součástí kongresu byla rozsáhlá mezinárodní výstava učebních pomůcek, zejména učebnic, čítanek a technických prostředků, která měla název *Lingua 65*. Mohli jsme se tu přesvědčit o tom, jak rychle se vyvíjí technika (promítací přístroje, magnetofony, gramofony, jazykové laboratoře atd.). Technický vývoj jde tak rychle dopředu, že není divu, že didaktika učení cizím jazykům se spíš dostala do vleku techniky než aby určovala technice, jak dále rozvíjet pomůcky podle potřeb rozvoje metodiky. Skutečně převládá mezi učiteli dojem, jakoby metody měly především sloužit technickým pomůckám tak, aby našly stůj co stůj své uplatnění v procesu výuky, místo aby pomůcky především sloužily potřebám učitele.

Kongres sám se konal pod heslem „Učitel a nový přístup k jazykovému vyučování“ (*The Teacher and the New Approach to Language Instruction*). Švádství hostitelé jej prohlásili za pracovní kongres a omezili na minimum všechny projevy okázalosti. Hlavní těžiště práce kongresu byla v diskusních skupinách a podskupi-

nách, do kterých byli účastníci rozděleni podle své volby. Plénům kongresu vyleschlo celkem šest přednášek, které tematicky se dotýkaly práce skupin, ale nijak nebyly podkladem diskusí. Hlavních skupin bylo celkem devět. Jejich účastníci jednali o těchto dílčích problémech: základní vzdělání učitelů, postgraduální vzdělání učitelů, nové metody ve vyučování různých řečových dovedností, testy a zkoušky, vyučovací prostředky, jazyková výuka v odborných (průmyslových) školách, lingvistika a výzkum v metodách vyučování moderním jazykům, vyučování cizích jazyků v rozvojových zemích, rádio a televize ve výuce moderních jazyků. Zájem o jednotlivé skupiny mezi účastníky kongresu nebyl rovnoměrný. Nejvíce členů měly skupiny, které se zabývaly především metodickými otázkami. V čele skupiny stál vždy expert — většinou vysokoškolský profesor nebo ministerský inspektor nebo pracovník ministerstva. Skupiny formulovaly své závěry a doporučení. Jsou velmi obsažné a zajímavé. Bude třeba se k nim vrátit na stránkách našeho odborného tisku, až je švédský svaz vydá tiskem.

Celkový dojem, kterého jsme nabyli z jednání a průběhu kongresu, je takový: zabýváme se u nás v podstatě stejnými problémy na úseku teorie a praxe výuky cizích jazyků; přistupujeme k řešení celkové problematiky ve shodě s převládajícím mezinárodním vývojovým proudem; mnoho můžeme získat z mezinárodních zkušeností a poznatků pro svou vlastní práci, v lecčem však také můžeme přispět k obohacení mezinárodních zkušeností. Na různých diskusních forech, zejména pak v odborných skupinách pro otázky metodiky vyučování cizím jazykům KMF, rozhodně držíme krok s celkovým světovým vývojem na tomto úseku. A co je hlavní: jsme si u nás dobře vědomi důležitosti postavení cizích jazyků v základním vzdělání veškeré mládeže a ve vzdělání dospělých. Dokazujeme tím (a také svou účastí na mezinárodních shromážděních, která pojednávají o problematice výuky cizích jazyků), že heslo „cizí jazyky dnes hýbají světem“ platí také pro nás.

VILÉM FRIED

XI. MEZINÁRODNÍ KONGRES ROMÁNSKÉ LINGVISTIKY A FILOLOGIE

XI. mezinárodní kongres románské lingvistiky a filologie uspořádala z pověření *Société de linguistique romane* španělská Ústřední státní rada pro vědecký výzkum. Kongres se konal v Madridu od 1. do 9. září 1965. Bylo to opět velké mezinárodní setkání romanistů, jehož se zúčastnilo na 500 odborníků (v době, kdy jsem odjížděl neměl ještě sekretariát kongresu konečnou uzávěrku, protože někteří účastníci přijždli opožděně, jiní vůbec nepřišli) z 41 evropských i zámořských zemí. Mezi nejpočetnější delegace — vedle země pořadající — patřily delegace francouzská, západoněmecká, americká, anglická a italská. Ze socialistických zemí se kongresu zúčastnili odborníci z Rumunska (nejpočetněji), Polska, NDR, Maďarska, Bulharska a Jugoslávie. Z Československa byli na kongresu 3 účastníci (prof. dr. Hála, jako jeden z čestných hostů pořadající organizace, dr. V. Oleríny z Ústavu světových literatur a jazyků SAV a autor této zprávy).

Tematický záběr kongresu byl nesmírně široký. Bylo přihlášeno 216 referátů (řada jich byla potom odvolána), které byly rozděleny do dvaceti tematických sekcí. V naprosté většině šlo o referáty lingvistické (mírnou převahu měly otázky morfo-syntaktické, dialektologické a lexikologické). Novum XI. kongresu bylo, že do svého jednání zahrnul také problematiku literární. Bylo však bohužel patrné, že tato problematika je mimo okruh hlavního zájmu *Société de linguistique romane* i většiny účastníků kongresu. (Z předběžných přihláškových dotazníků, rozesílaných rumunskou Akademií věd, lze usuzovat, že XII. kongres bude opět věnován jen problematice lingvistické.) Literární tematika na kongresu ležela většinou v pomezí oblasti lingvistiky a literární vědy a převahu měly otázky textové kritiky a textových edic, problémy literárního jazyka, některé detailnější problémy stylistické, srovnávací stylistika, atd. V naprosté menšině byly referáty s čistě literárněvědní problematikou. Každodenně bylo na programu kongresu jedno plenární zasedání (s přednáškami vybraných odborníků lingvistů, kupř. prof. Aebischer z NSR, akademik I. Iordan z Rumunska, prof. Migliorini z Itálie, atd.), které dávalo účastníkům kongresu, jinak rozříštěným do jednotlivých sekcí, vítanou příležitost ke společnému setkání. Sledovat kongresová jednání v plné šíři bylo nemožné. Každý si musel vybrat ty sekce, které ho svou tematikou nejvíce zajímaly, ale i tak docházelo k nemilým časovým kolizím, na něž si účastníci kongresu všeobecně stěžovali. Zúčastnil jsem se jednání tematické skupiny VIII (problémy textových edic i kritiky textů) a skupiny IX (vztahy mezi kulturou, jazykem a literární tvorbou). Zajímavější než samy referáty, které podle shodného mínění valné části účastníků v těchto sekcích měly vcelku jen průměrnou úroveň, byly diskuse. Ty se ku prospěchu věci nedržely vždy zcela přesně dané tematiky a zabočovaly k širšímu okruhu otázek, dávající možnost lepšího vzájemného poznání účastníků kongresu i seznámení s jejich prací. Mé celkové dojmy z kongresu jsou ovšem nutně poněkud kusé, neboť mi byly přiděleny diety jen na 7 dní a musel jsem tedy předčasně odjet.

Pořadatel XI. mezinárodního kongresu románské lingvistiky a filologie, Ústřední státní rada pro vědecký výzkum (*Consejo superior de investigaciones científicas*) byla založena r. 1939 jako státní koordinační orgán vědeckého výzkumu; postupně byl okruh její působnosti rozšiřován a dnes je to významná státní instituce, jež založila a přímo řídí práci několika desítek výzkumných ústavů ze všech vědních

oborů, především přírodovědních a technických; nejvýznamnějším výzkumným pracovištěm na úseku filologických věd je Instituto „Miguel de Cervantes“, zaměřený na studium španělské literatury), umístil kongresová jednání do svého ústředního sídla, reprezentativního komplexu budov v jedné z moderních madridských čtvrtí, a organizačnímu zajištění kongresu věnoval velkou péči. První kongresový den dopoledne podnikli účastníci kongresu okružní jízdu Madridem, a vedle zvláštního divadelního představení (vystoupení folklorních skupin), byly pro ně připraveny ještě dva výlety (do starobylého středověkého městečka Chinchónu, ve vzdálenějším madridském okolí, a do někdejšího sídelního města Toleda). Poskytly jim příležitost seznámit se, byť jen letmo, s poněkud nevlídnou krásou kastilské krajiny a nahlédnout do nepřeberné pokladnice jedinečných historických památek, kterými Španělsko oplývá.

KAMIL UHLÍŘ

II. MEZINÁRODNÍ KONGRES HISPANISTŮ

Mezinárodní sdružení hispanistů, založené na I. mezinárodním kongresu hispanistů v Oxfordu r. 1962, uspořádalo ve dnech 20.—25. srpna 1965 II. sjezd, tentokrát v holandských Nimvégách. Volba dějiště těchto dvou kongresů nebyla náhodná. Je známo, že anglická hispanistika patří k nejvyspělejšímu na světě (srov. o tom *Philologica Pragensia* 6, 1963, 194—209), a pokud jde o Holandsko, třeba si uvědomit, že tato země a Španělsko prožívaly dlouhou dobu společné politické osudy a že Španělsko mělo v Nizozemí i výrazný duchovní a zvláště literární vliv. Navazujíc na historické tradice, je Holandsko dnes jedním z důležitých středisek hispanistiky, která se pěstuje na univerzitách v Amsterdamu, Utrechtu, Leydenu, Groningenu a — last but not least — Nimvégách. Nimvěžského kongresu, jež uspořádal organizační výbor v čele s tamějšími profesory J. Terlingenem (který nedlouho po kongresu zemřel na zákeřnou, nikým netušenou nemoc) a N. Poulussenem, se zúčastnilo skoro 300 hispanistů z 27 zemí a bylo na něm předneseno takřka sto referátů, z nichž většina byla literárně historických, část lingvistických a několik historických. (Rozbor jednotlivých příspěvků podává stať ve *Philologica Pragensia* 9, 1966, 63—68 a celkové zhodnocení kongresu je nastíněno ve *Věstníku ČSAV* 75, 1966, 142—145.) Během kongresu byla uspořádána zajímavá výstava „Španělská kniha v Holandsku“, která seznamovala se zlomkem bohaté produkce španělsky psaných knih, španělských děl v holandském překladu a holandských publikací se španělskými nebo španělskoamerickými náměty vydaných v Holandsku během 16., 17. a 18. stol. Jiná výstava, na níž se podařilo shromáždit 53 obrazů holandských malířů, ukázala, jak silným inspiračním zdrojem bylo Španělsko pro nizozemské výtvarné umělce. V průběhu kongresu se konala též divadelní představení španělského universitního divadla z Madridu a studentů španělštiny na nimvěžské universitě. Nezapomenutelným zážitkem byla návštěva folkloristického muzea pod širým nebem v Arnheimu a Kröller-Müllerova muzea s cennou sbírkou obrazů V. van Gogha. Během kongresu zasedalo několikrát předsednictvo Mezinárodního sdružení hispanistů a bylo zvoleno nové vedení této významné organizace. Příští kongres se má konat roku 1968 buď v Mexiku nebo v USA.

ZDENĚK HAMPL

Zpráva o činnosti Kruhu moderních filologů při ČSAV za rok 1965

I. PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

A) Přednášky konané v Praze

4. 1. 1965 Dr. Alois Hofman, DrSc.:
Ohlas a vliv ruských realistů v Německu a Rakousku od konce 19. stol.
(V tisku jako jedna kapitola knihy: „Die russische Welt im Werk Thomas Manns“, Něm. akademie věd v Berlíně, NDR).
11. 1. 1965 Univ. prof. dr. Oldřich Bělič, DrSc.:
Struktura Cervantesova „Rozhovoru psů“.
18. 1. 1965 Dr. Eduard Beneš, CSc.:
Využití konfrontace s češtinou při interpretaci němčiny.
8. 2. 1965 Univ. prof. dr. Otto Ducháček, DrSc.:
K otázce vyjadřování vidu a způsobu slovesného děje ve francouzštině.
(Publ. p. názvem „Différents types de synonymes“ v belg. čas. „Orbis“ XIII, 1, 35–49).
15. 2. 1965 Dr. Radko Kejzlar, CSc.:
Skandinávské literatury mezi dvěma válkami
(1. přednáška cyklu dějin evropských literatur).
22. 2. 1965 Doc. dr. Karel Bareš, CSc.:
Sporné otázky morfematické stavby slov v angličtině.
(Publ. v souboru „Tři příspěvky z oblasti odborné lingvistiky“, KrMF, Praha 1966).
1. 3. 1965 Univ. prof. dr. Josef Bukáček, DrSc.:
Italská literatura mezi dvěma válkami
(2. přednáška cyklu dějin evropských literatur).
8. 3. 1965 Alois Krušina:
Angličtina v Indii.
(Bude publ. v čas. „Cizí jazyky ve škole“ a v přepr. formě v přípr. sborníku University 17. listopadu).
15. 3. 1965 Doc. Ian Milner, M. A.:
Anglická literatura mezi dvěma válkami
(3. přednáška cyklu dějin evropských literatur)
(Zadáno p. zat. názvem „Problems of Form in Modern English Poetry“ do Philologica Pragensia).
22. 3. 1965 Dr. Jiřina Smrčková, CSc.:
Z problematiky vztahů mezi nejstaršími rumunskými texty.
(Bude v rozš. znění publ. v Acta Universitatis Carolinae — Romanistica Pragensia).
29. 3. 1965 Doc. dr. Marie Kavková:
K otázkám rytmické výstavby rumunského dlouhého verše.
5. 4. 1965 Univ. prof. dr. Otakar Novák, CSc.:
Francouzská literatura mezi dvěma válkami
(4. přednáška cyklu dějin evropských literatur)
(Bude publ. přepr. v úvodu k přípr. sborníku franc. spisovatelů [Odeon]).
12. 4. 1965 Univ. prof. dr. J. Š. Kvapil:
Strukturální problémy tzv. „nového románu“ ve Francii.
28. 4. 1965 Dr. Ludvík Václavěk, CSc.:
Německý antifašista a český literát Vincy Schwarz (s Lit. věd. spol.)
(Publ. v rozšif a přepr. znění jako studie „Německý antifašista a český literát Vincy Schwarz, [str. 46], Vlastivědný ústav v Šumperku).
10. 5. 1965 Dr. Jiří Krámský, CSc.:
Morfologická homonymie v jazycích
(Bude publ. p. názvem „A Typological Study of Morphological Homonymy in Languages“ v Acta Linguistica Hafniensia X, č. 1).
17. 5. 1965 Doc. dr. Vladimír Stupka, CSc.:
Verhaerenova cesta z krize.
4. 10. 1965 Univ. prof. dr. Otto Ducháček, DrSc.:
K otázce významové protikladnosti slov
(Publ. p. názvem „Sur quelques problèmes de l'antonymie“ ve franc. čas. „CAHIERS DE LEXICOLOGIE 6, 1965, I, 55–66).
18. 10. 1965 Univ. prof. dr. František Kalda:
Tendence v novonizozemském pronominálním systému
(Zadáno pod názvem „Komparatistická štúdia o nemeckých a holandských pronominách“ do Sborníku KMF, Bratislava).
1. 11. 1965 Dr. Jaroslav Minář, CSc.:
Od Franciona ke Gilu Blasovi
(Několik aspektů specičnosti Lesageovy tvorby románu).
8. 11. 1965 Doc. dr. Jiří Nosek, CSc.:
Metafora v moderní hovorové angličtině
(Bude publ. část v „Prague Studies in English“ 12 [1967]).
15. 11. 1965 Doc. dr. Vilém Fried, CSc.:
Lingua 1965 — Zpráva o kongresu Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes v Uppsale 1965
(Publ. ve zkr. znění p. názvem „Mezinárodní kongres učitelů cizích jazyků ve Švédsku“, Cizí jazyky ve škole 9, 1965/66, 179–180 a v této Ročence KrMF).
22. 11. 1965 Univ. prof. Eduard Goldstücker:
O výsledcích konference o pražské německé literatuře
(s Lit. věd. spol.).
29. 11. 1965 Univ. prof. dr. Jan Šabršula, DrSc.:
K otázce periferie morfologického systému: o přemorfologických formacích
(Publ. p. názvem „Un problème de la périphérie du système morphologique: A propos des formations pré-morphologiques“, Travaux linguistiques de Prague 2, 1966).
6. 12. 1965 Dr. Josef Poláček, CSc.:
K vývoji Egona Erwina Kische před první světovou válkou
(Bude publ. p. názvem „Zu Egon Erwin Kische's Entwicklung vor dem ersten Weltkrieg“ ve sborníku „Weltfreunde“, nakl. Akademie; rozšif.

p. názvem „Der junge Kisch. II. Juvenilien und frühe Reife. Český zčásti v publ. „Nové studie o životě a díle E. E. Kische“, Novinářský studijní ústav, Praha 1966, str. 9—24 p. názvem „K jednomu tématu v Kischově pražské tvorbě před první světovou válkou“).

13. 12. 1965 Dr. Miroslav Jindra:
Komplementace slovesa v anglické větě.
20. 12. 1965 Doc. dr. Věra Macháčková, CSc.:
Hlavní směry v současné německé literatuře: vznik a vývoj skupiny 47 (5. přednáška cyklu dějin evropských literatur) (s Lit. věd. spol.) (Publ. p. názvem „Několik poznámek ke skupině 47“ v čsp. Plamen 9/1965, str. 158—160 a p. názvem „Poslední zasedání skupiny 47“ v čsp. Impuls 2/1966, str. 153—154).

Spolupořadatelství příležitostných zasedání a přátelských setkání:

15. 4. 1965 Schůze kateder neslovanských jazyků a anglistiky KU k 50tým narozeninám doc. dr. Viléma Frieda, CSc.
2. 6. 1965 Slavnostní zasedání na počest 70. narozenin univ. prof. PhDr. Bohumila Trnky, DrSc. (s katedrou anglistiky KU a Ústavem jazyků a literatur ČSAV).
23. 9. 1965 Přátelské setkání k 50. narozeninám univ. prof. dr. Ivana Poldaufa, (s věd. kolegiem jazykovědy ČSAV).
1. 10. 1965 Přátelský večer na počest 70. narozenin univ. prof. dr. Otakara Vočadla, Hon. M. A. (Cantab.) — péčí odb. skupiny literárněvědné metodologie KrMF.
11. 10. 1965 Slavnostní zasedání na počest 90. narozenin univ. prof. dr. Maxmiliána Křepinského (s katedrou romanistiky KU).

B) Přednášky konané v Plzni

16. 2. 1965 Doc. dr. Vilém Fried, CSc.:
O metodách vyučování cizím jazykům.
20. 5. 1965 Univ. prof. dr. Josef Vachek, DrSc.:
Přehled moderních jazykovědných metod.
2. 12. 1965 Dr. Eduard Beneš, CSc.:
Experiment při vyučování cizím jazykům, jeho plánování, provádění a vyhodnocení
(Publ. p. názvem „Pedagogický experiment při vyučování cizím jazykům“ v čsp. „Cizí jazyky ve škole“ 8 (1964—65), 300—306, 346—353).

C) Přednášky konané v Brně

21. 1. 1965 Doc. dr. Pavel Petr, CSc.:
Problémy současného románu v NDR.
25. 2. 1965 Růžena Ostrá:
Srovnávací studium významových polí v románských jazycích
(Publ. p. názvem „Etude comparative des champs conceptuels dans les langues romanes“ v „Etudes romanes de Brno“ II, Praha 1966, str. 23—33).

18. 3. 1965 Dr. Rudolf Merta, CSc.:
Vývojové tendence v dnešní němčině
(Vyjde v rámci větší práce jako vysokošk. skriptum).
29. 4. 1965 Univ. prof. dr. Leopold Zatočil:
Středofrancký zlomek původního středonizozemského básnického převodu Chrétiensova Parzivala.
6. 5. 1965 Aleš Tichý:
Fikce a skutečnost v anglickém románu 18. století.
14. 10. 1965 Dr. Eva Uhrová CSc.:
Poznámky k německému a českému Lucidáři.
11. 11. 1965 Dr. Josef Michl, CSc.:
Ibsenův Peer Gynt neromanticky
(Zadáno pro Sborník prací fil. fakulty UJEP v Brně).
25. 11. 1965 Dr. Gertruda Albrechtová, CSc.:
Das Protektorat im Spiegel der deutschen Literatur.
9. 12. 1965 Univ. prof. dr. Karel Štěpáník, DrSc.:
Romány Grahama Greena.

D) Přednášky konané v Olomouci

11. 2. 1965 Doc. dr. Vilém Fried, CSc.:
K problematice vysokoškolské přípravy učitelů jazyků, (s Jazykovědným sdruž.)
(Publ. ve Sborníku Ústavu pro vzdělání učitelů pedagogické fakulty Karlovy university — Acta Univ. Carolinae).
11. 3. 1965 Doc. dr. Antonín Zatloukal, CSc.:
Technika Stendhalových románů, (s Liter. věd. spol.)
15. 4. 1965 Doc. dr. Elemír Terray, CSc.:
Pojetí člověka v díle J. G. Herdera.
22. 4. 1965 Univ. prof. dr. Josef Vachek, DrSc.:
O integraci periferních prvků ve fonologickém systému (s Jazykovědným sdruž.)
(Publ. v „Travaux Linguistiques de Prague 2, 1966).
29. 4. 1965 Univ. prof. dr. Zdeněk Stříbrný, DrSc.:
Současný stav literární vědy v USA.
13. 5. 1965 Juraj Valiska, prom. fil.:
Německé dialekty na Slovensku.
11. 11. 1965 Dr. Ludvík Václavek, CSc.:
Weiskopfovo obnovení literární anekdoty
(Publ. přepr. p. názvem F. C. Weiskopf als Erneuerer der deutschen literarischen Anekdote“ ve Philologica Pragensia, č. 2, 1966).
18. 11. 1965 Univ. prof. dr. Oldřich Bělič, DrSc.:
Překladatel tváří v tvář Nevěrné ženě.
25. 11. 1965 Doc. dr. Eugen Spálený:
Programování v jazykové laboratoři
(Publ. p. názvem E. Spálený, J. Látal „Zásady programového vyučování v jazykové laboratoři“ [PU Olomouc] v čsp. „Cizí jazyky ve škole“, IX-1965/66, 8—9).
2. 12. 1965 Univ. prof. dr. Ivan Poldauf:
Lexikální omezení mluvnických kategorií.
(Publ. v „Prague Studies in English 12, 1967, Acta Univ. Carolinae, Philologica“).

E) Přednášky konané v Bratislavě

23. 2. 1965 Doc. dr. Vladimír Stupka, CSc.:
Některé problémy francouzsky psané literatury africké
(Publ. ve Sborníku KMF II., Bratislava 1966, str. 97–124).
2. 3. 1965 Dr. Eduard Beneš, CSc.:
Vliv aktuálního členění výpovědi na německý slovosled
(Zadáno p. názvem „Die funktionale Satzperspektive im Deutschen im Vergleich mit dem Tschechischen“ do přípr. sborníku „Deutsch-tschechische Beziehungen im Bereich der Sprache und Kultur, Bd. II., Akademie – Verlag Berlin).
9. 3. 1965 Prof. dr. Jaromír Klimeš:
K novým metodám vyučování cudzích jazykov v USA
(Publ. ve Sborníku KMF Bratislava, 1965).
16. 3. 1965 Doc. dr. Emil Skála, CSc.:
O vývoji bilingvismu v Československu od 13.–18. století
(Publ. p. názvem „O vývoji bilingvismu v Československu do jazykového obrození“ ve Sborníku KMF II, Bratislava 1965, str. 31–51).
23. 3. 1965 Doc. dr. Marie Kavková:
Problémy současné rumunské prózy.
30. 3. 1965 Dr. Ludvík Václavek, CSc.:
Německý mistr malé formy F. C. Weiskopf.
13. 4. 1965 Doc. dr. Antonín Zatloukal, CSc.:
Technika Stendhalových románů.
27. 3. 1965 Doc. dr. Jan Firbas, CSc.:
K otázce kontextové zapojenosti a zapojitelnosti.
4. 5. 1965 Doc. Dr. Zdeněk Masařík, CSc.:
K jazykovému výzkumu německé kancelářské němčiny
(Vyjde přepr. a rozš. p. názvem „Die mittelalterliche deutsche Kanzleisprache Süd- und Mittelmährens“ jako sv. č. 108 ve Spisech fil. fakulty UJEP, Brno).
11. 5. 1965 Univ. prof. dr. J. Š. Kvapil:
Strukturální problémy tzv. „nového románu“ ve Francii.
18. 5. 1965 Univ. prof. dr. Hugo Siebenschein:
Čechy a západovýchodní diván
(Bude publ. ve sborníku studií „Goethe v Čechách“).
25. 5. 1965 Dr. Jiří Krámský, CSc.:
K problému členů v jazycích
(Publ. p. názvem „K probleme artikla“ v čsp. Voprosy jazykoznanija 1963, 4, s. 14–26).
1. 6. 1965 Univ. prof. dr. František Kalda:
Nizozemské diftongy a semivokály se zretelem k německým.
5. 10. 1965 Univ. prof. dr. Bohumil Trnka, DrSc.:
Zásady syntagmatické morfologie. (Bude publ. ve zkrác. formě pod názvem „Principles of Syntagmatic Morphology“ v Travaux linguistiques de Prague, 2.)
12. 10. 1965 Dr. Miroslav Renský, CSc.:
Teorie a metody paralingvistiky
(Bude publ. ve zkr. znění p. názvem „The systematics of paralinguage“ v Travaux linguistiques de Prague 2, 1966.)

26. 10. 1965 Univ. prof. dr. Oldřich Bělič, DrSc.:
Cervantesova novela Rozhovor psů a její výpravná struktura.
2. 11. 1965 Doc. dr. Karel Bareš, CSc.:
Sporné otázky morfematické stavby slov v angličtině.
9. 11. 1965 Doc. dr. Šimon Ondruš – doc. dr. Viliam Schwanzer:
Z lingvistických konferencí v Münsteru a Haagu
(Publ. zkr. v čsp. „Jazykovědný časopis SAV, XVII, 1966, č. 1, str. 87–89.)
23. 11. 1965 Doc. dr. Jozef Škultéty, CSc.:
Zo syntagmatiky súčasnej španielčiny.
30. 11. 1965 Vilma Forgáčová:
Tradiční a audiovizuální metoda vo výuke cudzích živých jazykov
(Bude publ. ve Sborníku KMF v Bratislavě.)
6. 12. 1965 Univ. prof. dr. Otakar Novák:
Tendence francouzské literatury v 20. a 30. letech XX. století.

II. PŘEDNÁŠKY ZAHRANIČNÍCH HOSTŮ

A) Přednášky konané v Praze

19. 1. 1965 Univ. prof. Bertil Malmberg, Lund (Švédsko):
Différentiation dialectale de l'Amérique espagnole, (s Jazykovědným sdruž.).
21. 1. 1965 Univ. prof. Bertil Malmberg, Lund (Švédsko):
Primitive Phonemic Structures, (s Jazykovědným sdruž.).
25. 1. 1965 Univ. prof. dr. Roland Mortier, Brusel (Belgie):
Dílo Jeana Cocteaua.
4. 3. 1965 Univ. prof. Roberto Fernandez Retamar, Havana (Cuba):
Poesia hispanoamericana contemporánea.
10. 3. 1965 Allen Ginsberg, USA:
O současné americké poezii.
21. 4. 1965 Univ. prof. dr. Kurt Schnelle, Lipsko (NDR):
K ideologickým dějinám Latinské Ameriky.
23. 4. 1965 Univ. prof. dr. Kurt Schnelle, Lipsko (NDR):
Schauspieler und Jacobiner, (s Lit. věd. spol.)
5. 5. 1965 Univ. prof. F. D. Hoeniger, Toronto (Kanada):
Shakespeare from Romantic Comedy to Romance.
7. 5. 1965 Univ. prof. F. D. Hoeniger, Toronto (Kanada):
Introducing two Present-Day Canadian Writers (Informal Seminar.)
4. 6. 1965 Maria Iliescu, Bukurešť (Rumunsko):
K otázce postavení rumunštiny mezi románskými jazyky
7. 6. 1965 Univ. prof. Morris Swadesh, Mexiko:
K novým výzkumům v glottochronologii.
23. 6. 1965 Univ. prof. Thomas A. Sebeok, Bloomington, (USA):
Problems and Methods in Psycholinguistics,
(s Jazykověd. sdruž.).

24. 6. 1965 Univ. prof. Thomas A. Sebeok, Bloomington, (USA):
Some Future Prospects in Psycholinguistics,
(s Jazykovéd. sdruž.).
28. 6. 1965 Univ. prof. Raven I. McDavid, Kolumbie, (USA):
Problematika amerického lingvistického atlasu,
(s Jazykovéd. sdruž.).
29. 6. 1965 Univ. prof. Raven I. McDavid, Kolumbie, (USA):
Sociální dialekty, (s Jazykovéd. sdruž.).
22. 7. 1965 Univ. prof. Albert H. Marckwardt, Princeton. (USA):
Vliv kulturních faktorů na vývoj americké slovní zásoby,
(s Jazykovéd. sdruž.).
5. 10. 1965 Dr. Martin Kay, Sta. Monica, Calif.:
Parsing Algorithms for Powertul Grammars, (s Jazykovéd. sdruž.).
25. 10. 1965 A. S. Hornby, (Anglie):
Some Problems of Lexicography.
26. 10. 1965 A. L. Morton, (Anglie):
Milton a anglická revoluce, (s Čs. společ. historickou).
27. 10. 1965 Dr. Georg Wenzel, Berlín:
Goethe in der Welt Thomas Manns, (s Lit. věd. spol.).
29. 10. 1965 Dr. Georg Wenzel, Berlín:
Hermann Hesse und Thomas Mann, (s Lit. věd. spol.).
30. 10. 1965 A. S. Hornby, (Anglie):
The Methodology of Teaching English as a Foreign Language,
(s Klubem školství a kultury ROH).
12. 11. 1965 Prof. R. A. Fraser, Nashville, Tennessee, (USA):
Shakespeare or Truth, (s kat. anglistiky fil. fak. KU).
17. 11. 1965 Phil. Dr. Paul Raabe, Marbach n. Neckarem, (NSR):
K otázkám německého expresionismu, (s Lit. věd. spol.).
22. 11. 1965 Prof. Dimitrij Zatonski, Kyjev, (SSSR):
K dílu Franze Kafky, (s Lit. věd. spol.).
7. 12. 1965 Prof. R. Moreau, Besançon, (Francie):
Les recherches de Linguistique statistique, (s Jazykovědným sdruž.).
9. 12. 1965 Jacob L. Mey:
Word-classes in the analysis for MT, (s Jazykovéd. sdruž.).

B) Přednášky konané v Plzni

29. 10. 1965 A. S. Hornby, Anglie:
Teaching English as a foreign language.

C) Přednášky konané v Brně

8. 4. 1965 Doc. Dr. Wolfgang Fleischer, Lipsko, (NDR):
Zur Funktion des Artikels im Deutschen.
14. 6. 1965 Univ. prof. dr. V. N. Jarcevoová, Leningrad, (SSSR):
Problémy analytické struktury a metody její analýzy,
(s Jazykovědným sdruž.).

5. 10. 1965 Univ. prof. dr. Johann Knobloch, Bonn:
O merovejsko-slovanských stycích neboli o domnělých gótských slo-
vech, (s Jazykovědným sdruž. a Jednotou klas. filol.).
22. 10. 1965 Prof. A. L. Morton, Londýn:
Blake and the Industrial Revolution.

D) Přednášky konané v Olomouci

20. 5. 1965 Prof. dr. Harald Hellmich, Lipsko:
Zur Modellierung im Fremdsprachenunterricht.
21. 10. 1965 A. L. Morton, Londýn:
Blake and the Industrial Revolution.
26. 10. 1965 A. S. Hornby, Anglie:
Some Problems of Lexicography.

E) Přednášky konané v Bratislavě

9. 4. 1965 Dr. G. Wenzel, Berlín, (NDR):
Thomas Mann über Goethe.
9. 6. 1965 Maria Iliescu, Bukurešť, (Rumunsko):
Encore sur la place du roumain parmi les langues romanes.
18. 10. 1965 A. L. Morton, (Anglie):
Swift and the Rise of Capitalism.
20. 10. 1965 A. L. Morton, (Anglie):
Blake and the Industrial Revolution.
22. 10. 1965 Dr. Wilhelm Steinberg, Halle:
Entwicklungstendenzen der deutschen Sprache der Gegenwart.
29. 10. 1965 Univ. prof. dr. Horst Haase, Berlin:
Probleme der Gegenwartslyrik in der DDR.
16. 11. 1965 Univ. prof. dr. Jenö Krammer, Budapest:
Problémy výchovy učitelů cizích jazyků.

III. ČINNOST ODBORNÝCH SKUPIN A KOMISÍ

a) Odborná skupina pro funkční jazykozpyt:

13. 1. 1965 Dr. Rostislav Kocourek, CSc.:
Synonyma v odborném stylu jazykovém.
17. 2. 1965 Dr. Jarmila Emmerová:
Transformační rozbor jednoduché věty.
3. 3. 1965 Univ. prof. dr. Bohumil Trnka, DrSc.:
Zásady syntagmatické morfologie. (Bude publ. ve zkrác. formě pod
názvem „Principles of Syntagmatic Morphology“, v Travaux lingui-
stiques de Prague, 2.)
14. 4. 1965 Doc. dr. Lubomír Drozd CSc.:
O některých přístupech k odbornému jazyku v NSR.

19. 5. 1965 Dr. Zdeněk Wittoch, CSc.:
O litevských onomatopojích z hlediska obecně jazykozpytného.
20. 10. 1965 Univ. prof. dr. Bohumil Trnka, DrSc.:
Funkční a kvantitativní zatížení české délky.
3. 11. 1965 Dr. Jaroslav Popela:
K teorii jazykového znaku.
26. 11. 1965 Dr. Jaroslav Popela:
Vlastní jména a jiné zvláštní druhy slovních znaků.
10. 12. 1965 Dr. Vladimír Hořejší, CSc.:
Na okraj knihy prof. S. Marcusa „Matematická lingvistika“
(matem. modely v lingvistice).

b) Odborná skupina pro metodiku vyučování cizím jazykům:

25. 2. 1965 Doc. dr. Vilém Fried, CSc., univ. prof. dr. Frant. Malíř,
dr. Frant. Sosna:
Dojmy a zkušenosti z mezinárodního metodického semináře v NSR.
12. 4. 1965 Dr. Jiří Krámský, CSc.:
Vyučování cizím jazykům z hlediska teorie informace.
31. 5. 1965 Dr. habil. Lothar Pohl, Jena, DDR:
Die Bedeutung des logischen Denkmodells für die Fremdsprachen-
methodik.
1. 6. 1965 Kand. fil. věd N. I. Gezova, Moskva, SSSR:
Otázky vyučování ruštině a cizím jazykům,
(s ÚV Svazu čs. sovětského přátelství).
7. 10. 1965 Dr. Zdeněk Hlavsa:
Struktura mateřštiny a vyučování cizím jazykům.
25. 11. 1965 Dr. Libuše Dušková, CSc.:
Nové zásadní příspěvky o otázkách vyučování cizím jazykům v časopise IRAL (ročník 1965) — Zejména studie Teslaara, Lado a Politzera.

c) Odborná skupina pro rumunskou filologii:

1. 4. 1965 Referát Jiřího Felixe o hláskových alternacích v rumunské verbální flexi; referát Jiřiny Smrčkové o čs balkanistice; Dr. Vladimír Hořejší, CSc.: novinky z rumunské jazykovědné literatury.
4. 6. 1965 Maria Iliescu, Bukurešť, Rumunsko:
Remarques sur la langue des Rhétoromans de la Roumanie.
30. 6. 1965 Referát Jiřiny Smrčkové o spojkách v rumunštině;
probrán stav práce na připravované kolektivní mluvnici spisovné rumunštiny; navržen program příštích schůzek a probrány organizační záležitosti.
Referát: Dr. Vladimír Hořejší, CSc. a Jiří Felix:
O nové lingvistické literatuře v Rumunsku.
10. 12. 1965 George Munteanu, Bukurešť, Rumunsko:
Mihai Eminescu ultimul mare exponent al umanismului romantic european.

d) Odborná skupina pro literární metodologii:

14. 4. 1965 Univ. prof. Gen. Baro, Bennington College, Vermont, USA:
O americké současné poezii.
15. 4. 1965 Univ. prof. Gen. Baro, Bennington College, Vermont, USA:
O americké současné próze.
7. 5. 1965 Univ. prof. F. D. Hoeniger, Toronto, Kanada:
Introducing Two Present-Day Canadian Writers, (Volný seminář).
23. 11. 1965 J. M. Burian, USA:
Současné americké drama.

Kulturně-politická činnost se promítala do veškeré práce Kruhu, který zejména ve své přednáškové činnosti reagoval na významná kulturní výročí, uváděl nebo přibližoval pokrokové autory světových literatur, seznamoval s písemnictvím, kulturou a vědou Latinské Ameriky, usiloval o užívání moderních vyučovacích metod a spolupracoval tu s dalšími institucemi, jako s Klubem školství a kultury ROH, Čs. společností pro mezinárodní styky aj.

IV. ČINNOST NA ÚSEKU ZAHRANIČNÍCH VZTAHŮ

Praha — stále známá svou tradicí „Pražské lingvistické školy“ i chvalnou pověstí, že vždy pohotově uváděla v dobrých překladech pokrokovou literaturu takřka všech národů — je stále přitažlivým střediskem významných jazykozpytců i literárních vědců z celého světa. Přijíždějí sem nejen jako hosté ČSAV, vysokých škol a jiných institucí, ale stále hojněji i soukromě, ať již za prameny k vlastnímu studiu, návštěvou ke spráteným badatelům i posléze jako zvědaví turisté za krásami pražského baroka a se zájmem o naši výstavbu. — Kruh moderních filologů využíval v r. 1965 ještě účinněji přítomnosti těchto vědců k pozváním za katedru, takže rozhojnil svou činnost na tomto úseku o 50 přednášek zahraničních hostů. Přínosem je tu nejen umožnění konfrontace domácí vědecké práce s pracovními metodami a výsledky studia v zahraničí, nýbrž i další průvodní zisky, jako navázání přímých osobních kontaktů s jednotlivci i pracovišti, výměna publikací, reciproční pozvání našich pracovníků a v neposlední řadě pak i propagace ČSSR v zahraničním tisku.

Usnesením ústředního výboru „Fédération internationale des professeurs de langues vivantes“ na jeho dubnovém zasedání v r. 1965 v Amsterdamu byl Kruh moderních filologů jednomyslně přijat za člena této organizace. Tím nabyl i práva, obesílat její mezinárodní kongresy a účastnit se porad jejího ústředního výboru svými delegáty.

IX. mezinárodního kongresu „Lingua 65“, konaného ve dnech 15.—25. 8. 1965 zúčastnili se tedy poprvé zástupci Československa, jimiž byli doc. dr. Vilém Fried, člen předsednictva KrMF a prof. František Studnička, pracovník MŠK, členové odb. skupiny pro metodiku vyučování cizím jazykům KrMF. — Zprávu o kongresu přináší tato ročenka na jiném místě. — Schůze ústředního výboru Federace, svolané na 31. 10.—1. 11. 1965 do Paříže zúčastnili se za KrMF doc. dr. Vilém Fried, ČSc. a Dr. Miloslav Pravda, který tu právě dlel jako stipendista čs. vlády.

ČSSR je vedle Jugoslávie jediným socialistickým státem Federace. Z jeho členství vyplývají pro příští léta další možnosti i úkoly, zejména pomoc Federaci při získávání dalších členů z oblasti pokrokových zemí.

V. ČINNOST EDIČNÍ A KULTURNĚ-POLITICKÁ

Byla vydána VIII. Ročenka KrMF, věnovaná životnímu jubileu jeho předsedy, prof. dr. Bohumila Trnky, DrSc.; vedle statí o životě a díle jubilantově a jeho projevu ze dne 2. 6. 1965, přinesla obvyklou zprávu o činnosti Kruhu v r. 1964.

Bibliografie čs. moderní filologie, vydávaná dosud Kruhem, přešla do působnosti Bibliografického střediska při Státní knihovně při zachování pracovní účasti členů KrMF. Z edice byla zajištěna část nákladu, potřebná pro členy Kruhu.

Dále byla vydána Bibliografie zahraniční metodiky vyučování cizím jazykům za léta 1962—1964 jako výsledek vědeckého úkolu, schváleného v r. 1965 Kruhu v součinnosti s Katedrou jazyků ČSAV.

VI. ZPRÁVA ORGANIZAČNÍ A STATISTICKÉ SOUHRNY

Valné shromáždění Kruhu moderních filologů za rok 1965 se konalo v pondělí 7. března 1966 za řízení předsedy prof. dr. B. Trnky, DrSc. Zvolení verifikátoři dr. Václav Stehlík a dr. Miroslav Frydrieh ověřili zápis předchozího valného shromáždění ze dne 22. února 1965.

Zprávu o činnosti v ústředí přednesl věd. tajemník doc. dr. Jiří Nosek, ČSc., který zároveň přečetl zprávu o pobočce v Olomouci za jejího omluveného předsedu prof. dr. J. Š. Kvapila; o činnosti Krúžku moderních filologů v Bratislavě referoval jeho předseda doc. dr. Ján Šimko, práci brněnské pobočky vylíčil její věd. tajemník dr. Josef Michl, ČSc. a působení nejmladší pobočky v Plzni nastínil její předseda prof. Antonín Macháček. Zprávu hospodářskou přednesl doc. dr. Vilém Fried, ČSc. a schvalující zprávu o provedené statutární revizi dr. Vladimír Hořejší.

Volby daly pak jednomyslně Kruhu na další tříleté funkční období ústřední vedení v tomto složení:

Předsednictvo: čest. předseda člen korespondent ČSAV univ. prof. dr. Josef K o p a l, předseda univ. prof. dr. Bohumil T r n k a, DrSc., náměstkové předsedy člen korespondent ČSAV univ. prof. dr. Zdeněk V a n ě u r a, DrSc. univ. prof. Eduard G o l d s t ü c k e r, vědecký tajemník doc. dr. Jiří N o s e k, ČSc., hospodář doc. dr. Vilém F r i e d, ČSc., členové výboru dr. Eduard B e n e š, ČSc., univ. prof. dr. O. B ě l i ě, DrSc., prof. dr. Josef B u k á ě k, DrSc., prof. dr. Josef D v o ř á k, dr. Vladimír H o ř e j š í, ČSc., prof. dr. Otakar N o v á k, univ. prof. dr. Ivan P o l d a u f, dr. Miroslav R e n s k ý, ČSc., univ. prof. dr. Zdeněk S t ř í b r n ý, DrSc., prof. František S t u d n i ě k a (ústřední inspektor pro cizí jazyky na MŠK), náhradníci doc. dr. Zdeněk H a m p l, ČSc., Dr. Radko K e j z l a r ČSc., dr. Jiří K r á m s k ý, ČSc., dr. Josef P y t e l k a, univ. prof. dr. Jan Š a b r š u l a, DrSc., prom. fil. Alena T i o n o v á, univ. prof. dr. Josef V a c h e k, DrSc., **revizní komise** dr. Jarmila E m m e r o v á, prom. fil. Leoš H o u s k a, prom. fil. Jar. P o v e j š í l.

Kruh moderních filologů při ČSAV v r. 1965 uspořádal celkem 143 akcí, z toho veřejných přednášek v Praze 53, v Plzni 4, v Brně 13, v Olomouci 13, v Bratislavě 28, akcí odborných skupin 23, valná shromáždění v ústředí a pobočkách 2, ediční tituly 2 a pracovních zasedání k životním jubileům 5.

Jeho členská základna vykazovala celkem 455 členů, z toho evidováno v Praze 198, v Plzni 34, v Brně 45, v Olomouci 28 a v Bratislavě 150.

MILOŠ POPEL

O B S A H

Zprávy o zahraničních vědeckých kongresech

Zdeněk Vančura:	Šestá konference Mezinárodního sdružení profesorů anglistiky v Benátkách v srpnu 1965	5
V. Schwanzer:	III. Mezinárodní kongres germanistov	7
V. Schwanzer:	Zakladajúce zhromáždenie Európskej lingvistickej spoločnosti	10
Vilém Fried:	Cizí jazyky hýbají světem	12
Kamil Uhlíř:	XI. Mezinárodní kongres románské lingvistiky a filologie	15
Zdeněk Hampl:	II. Mezinárodní kongres hispanistů	17

Zpráva o činnosti

Přednášková činnost

A) Přednášky konané v Praze	18
Příležitostná zasedání a přátelská setkání	20
B) Přednášky konané v Plzni	20
C) Přednášky konané v Brně	20
D) Přednášky konané v Olomouci	21
E) Přednášky konané v Bratislavě	22

Přednášky zahraničních hostů

A) Přednášky konané v Praze	23
B) Přednášky konané v Plzni	24
C) Přednášky konané v Brně	24
D) Přednášky konané v Olomouci	25
E) Přednášky konané v Bratislavě	25

Činnost odborných skupin a komisí	25
Činnost na úseku zahraničních vztahů	28
Činnost ediční a kulturně-politická	28
Zpráva organizační a statistické souhrny	29

IX. ROČENKA KRUHU MODERNÍCH FILOLOGŮ
při Československé akademii věd
za rok 1965

Redigoval
Doc. dr. Jiří Nosek, CSc.

Přehledy činnosti
sestavil Miloš Popel

Vydal
jako publikaci pro vnitřní potřebu
v 550 výtiscích
Kruh moderních filologů při Československé akademii věd

Vytiskly Středočeské tiskárny, n. p., provoz 24, Říčany

E 10-61836